

สรุปผลการดำเนินงาน สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) ประจำปี พ.ศ. 2559

คณะกรรมการสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) วาระปี 2559-2561 ได้บริหารสมาคมครบรอบ 1 ปี ซึ่งมีการดำเนินงานตามพันธกิจเพื่อผลักดัน วิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลและสร้างคุณภาพงานบริการเพื่อสร้างความยอมรับของประชาชน สังคม โดยผลักดันร้านยาเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันสุขภาพ ซึ่งสามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพ และพัฒนาศักยภาพร้านยาเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพสาขาเภสัชกรรมชุมชน เพื่อสร้างเภสัชกรชุมชนรุ่นใหม่สู่ระบบ พร้อมทั้งร่วมมือกับพันธมิตรเครือข่าย สร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพของประชาชนและสุขภาพของชุมชน นอกจากนี้สมาคมฯ มุ่งมั่นส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรมและพัฒนาศักยภาพสมาชิกผ่านการอบรม สัมมนาร่วมกับองค์กรทั้งในและนอกประเทศด้านเภสัชกรรมชุมชน

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของ สมาคมเภสัชกรรมชุมชน(ประเทศไทย) พ.ศ.2559

1. ด้านกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย

1.1. คณะทำงาน การยกร่างกฎหมายลำดับรอง ภายใต้กฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยา ปัจจุบัน พ.ศ. 2556

1.1.1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ สถานที่ อุปกรณ์ และวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน ในร้านขายยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา พ.ศ. 2557

(ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับข้อกำหนดของ หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการบริการด้านเภสัชกรรม (Good Pharmacy Practice: GPP) ประกอบด้วย 4 ด้าน กล่าวคือ ด้านสถานที่, ด้านอุปกรณ์, ด้านบุคลากร, ด้านการให้บริการ)

1.1.2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง การกำหนดระยะเวลาผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556

(ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับ เงื่อนไขระยะเวลากำหนด 3 ระยะเวลา ซึ่งประเด็นบุคลากร คือ เภสัชกรประจำร้านต้องดำเนินการภายใน พ.ศ. 2563 หากผู้ขออนุญาตไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดจะไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตโดยมีกระบวนการตรวจรับรองจากหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการอาหารและยา และเงื่อนไขสิ้นสุดทุกข้อ พ.ศ. 2565)

1.1.3. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการขายยา ฉบับที่ 1 และ 2

(ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับ การกำหนดรายการยาอันตราย ที่ต้องจัดทำบัญชี และเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ต้องควบคุมการขายยา)

1.2. คณะทำงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ตามร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ปี 2560-2564 เพื่อพัฒนาและผลักดันให้ร้านยามีการใช้ยาอย่างสมเหตุผลตามนโยบายประเทศ

1.3. คณะกรรมการประสานและบูรณาการงานด้านการดื้อยาต้านจุลชีพ ร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 กำกับทิศทางแผนงาน Antimicrobial Resistance ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือของประเทศไทยได้กรอบองค์การอนามัยโลก (WHO Cooperation Strategies ; CCS-AMR ประจำปี 2017-2021 เพื่อผลักดันให้ร้านยาเข้าอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในร้านยา

2. ผลักดันโครงการการเชื่อมต่อร้านยาสู่ระบบประกันสุขภาพ

บทบาท : - ผู้เสนอโครงการและประสานงานหลัก กับสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช) เพื่อจัดหางบประมาณ ในการส่งเสริมปฏิบัติงานของร้านยาสมาชิก

- จัดหาอุปกรณ์สนับสนุน ในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในร้านยา

- 2.1. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังโดยร้านยาคุณภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (การคัดกรองโรคเรื้อรัง การให้ความรู้ การเลิกบุหรี่ การจัดการด้านยา การเยี่ยมบ้าน)
- 2.2. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาที่มีคุณภาพ เขต 4 สระบุรี
- 2.3. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาที่มีคุณภาพ เขต 9 นครราชสีมา
- 2.4. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาที่มีคุณภาพ เขต 12 สงขลา

3. การสร้างพันธมิตรและเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ และ องค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์

บทบาท : เพื่อแสดงบทบาทของเภสัชกรชุมชนให้มีความชัดเจน ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน

- 3.1. ร่วมคณะทำงานภาคประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- 3.2. ร่วมคณะกรรมการสมพันธ์เครือข่าย NCD แห่งประเทศไทย (NCD Alliance)
- 3.3. ร่วมกิจกรรมกับ ฝ่ายเภสัชกรรม สำนักอนามัย สร้างความเข้มแข็งผ่าน “ร้านยาเครือข่ายสำนักอนามัย”
- 3.4. ร่วมกิจกรรมกับ กองควบคุมโรค โรคเอดส์ วัณโรค สำนักอนามัย
- 3.5. ร่วมกิจกรรมกับ มูลนิธิแพथูเฮลท์ (P2H) โครงการท้องไม่พร้อม 1663, เลิฟแคร์สเตชั่น

4. กิจกรรมส่งเสริมบทบาทวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชนสู่ประชาชน

- 4.1. สัปดาห์เภสัชกรรม “ดูแลผู้สูงวัยใช้ยา ปลอดภัยและเป็นสุข” วันที่ 8-14 สิงหาคม 2559 ร้านยาจำนวน 100 ร้าน ร่วมกับเครือข่ายวิชาชีพ จัดรณรงค์ให้ความรู้ ดูแลผู้สูงอายุในร้านยา
- 4.2. สัปดาห์รู้รักษ์ ตระหนักใช้ยาต้านแบคทีเรีย (Antibiotic Awareness Week) วันที่ 14-20 พฤศจิกายน 2559
- 4.3. ร่วมถวายกุศลในวันพระราชสมภพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้ความรู้ประชาชน “การใช้ยาอย่างถูกต้องและปลอดภัย” พื้นที่ดอนเมือง วันที่ 2 เมษายน 2559
- 4.4. ร่วมกับหน่วยงาน P2H บรรยายพิเศษความรู้สำหรับครู เรื่อง “การใช้ยาคุมกำเนิดอย่างถูกวิธีสำหรับวัยรุ่น” ในวันที่ 6, 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2559

5. บทบาทด้านวิชาชีพเภสัชกรรม

- 5.1. การจัดการศึกษาต่อเนื่องแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2558 สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) เป็นสถาบันหลักในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์ โดย จัดกิจกรรมการประชุมทั้งหมด 23 กิจกรรม รวมหน่วยกิต 105.25 หน่วยกิต และบทความวิชาการศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 7 เรื่อง รวม 12 หน่วยกิต
- 5.2. ร่วมเครือข่ายกับ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ในการวางแผนกำลังพลของเภสัชกรรม
- 5.3. ที่ปรึกษา ชุดคณะอนุกรรมการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพสาขาเภสัชกรรมชุมชน ภายใต้ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศ.ศ.ภ.ท.)
- 5.4. ร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ The 26th FAPA Congress 2016 หัวข้อ Integration Asian Pharmacy Wisdom for Better Global Health ในวันที่ 9-14 พฤศจิกายน 2559 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ สมาคมเภสัชกรรมชุมชน ได้สนับสนุนงานเภสัชกรชุมชนเข้านำเสนอผลงานโปสเตอร์ จำนวน 8 ผลงาน

6. การจัดประชุม อบรมวิชาการ พิเศษ

- 6.1. จัดอบรมร่วมกับกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เรื่อง “ธุรกิจก้าวหน้า ร้านขายยาสู่สากล” วันที่ 7 กันยายน 2559
- 6.2. จัดร่วมกับกองควบคุมโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักอนามัย จัดโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายบริการ “การดูแลและให้คำปรึกษาผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ Practical Management of STI” เพื่อให้ความรู้ คัดกรอง และส่งต่อผู้มีอาการเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ให้เข้ารับบริการบริการตรวจเลือดหาการติดเชื้อ เอชไอวี ในสถานบริการของรัฐ
- 6.3. จัดร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “โครงการพัฒนาการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของร้านยา” โดยอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 4 ครั้ง และผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้สมาชิกมีความรู้และทักษะทั้งในด้านการจัดการทางธุรกิจและงานบริหารเภสัชกรรมชุมชน
- 6.4. จัดอบรม “โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ” เพื่อเพิ่มทักษะการคัดกรองโรค

- 6.4.1. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่อง โดยร้านยาคุณภาพ จ. สุราษฎร์ธานี
- 6.4.2. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ จ. นครราชสีมา
- 6.4.3. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ จ. สงขลา
- 6.4.4. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ จ. พระนครศรีอยุธยา
- 6.4.5. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ จ. ระยอง
- 6.4.6. โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่อเนื่องโดยร้านยาคุณภาพ ร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

6.5. การจัดประชุม

- 6.5.1. ประชุมสามัญประจำปี 2558 ผู้เข้าประชุม จำนวน 646 คน
- 6.5.2. สรุปการประชุมรายเดือน รวม จำนวน 13 ครั้ง

หัวข้อเรื่อง	จำนวน (คน)
เดือน ม.ค. Update on constipation ; Prebiotic treatment fit all age group	237
เดือน ก.พ. Update antidiabetic drug & guideline for DM management Pain management in Drugstore : Case Base Sharing	213
เดือน มี.ค. Common Gastrointestinal Problems	583
เดือน เม.ย. Common skin problems in drugstore & Case challenge และ Update in Allergic Rhinitis & Case challenge for community pharmacists	191
เดือน พ.ค. การรักษาอาการไมเกรนอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของยากลุ่ม N Acetyl Cysteine	286
เดือน ก.ค. อบรมการดูแลและให้คำปรึกษาผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ Practical Management of STI	35
เดือน มิ.ย. The Divergent Approach in Common Diseases	251
เดือน ส.ค. การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (NCD) ในร้านยา ครั้งที่ 1	271
เดือน ก.ค. ภาพลักษณ์ใหม่ของงานบริหารเภสัชกรรมชุมชน (New Image of Community Pharmacy)	288
เดือน ส.ค. โภชนเภสัชภัณฑ์ในแง่หลักฐานเชิงประจักษ์, ปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย และการบริหารจัดการร้านยา	327
เดือน พ.ย. ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (NCD) ในร้านยา ครั้งที่ 2	255
เดือน ธ.ค. Cancer : What Pharmacist Should Know	208

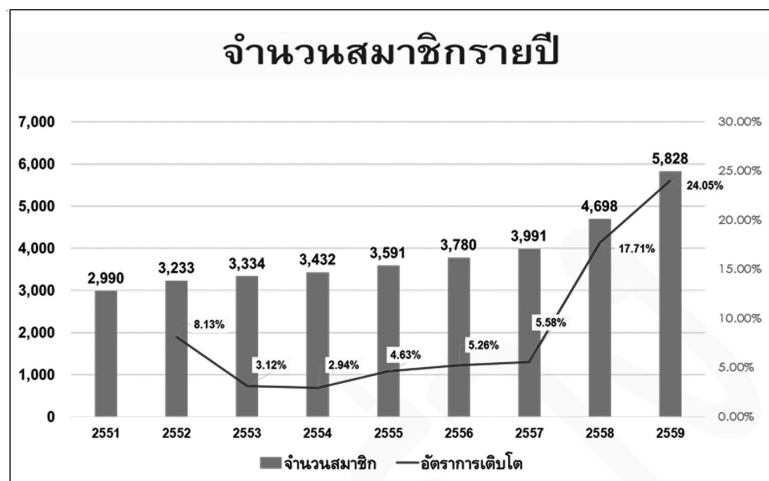
7. การปรับปรุงงานภายในองค์กร

- 7.1. การจัดระบบการเงิน ระบบบัญชี ระบบการออกเอกสารทางการเงินผ่านระบบโปรแกรมบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเพื่อความสะดวกต่อการตรวจสอบ
- 7.2. ปรับปรุงระบบการรับเงินค่าอบรมวิชาการจากสมาชิก ผ่านธนาคาร และภายในปี 2560 จะดำเนินการผ่านระบบ E-payment ผ่านเข้าสู่ระบบ พร้อมระบบใบเสร็จ
- 7.3. จัดระบบการเก็บเครดิตสำหรับการศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์ สำหรับสมาชิก ผ่านระบบ online ของสภาเภสัชกรรม และ การจัดอบรมวิชาการ
- 7.4. ปรับปรุงรูปแบบการจัดอบรมวิชาการประจำเดือน โดยมุ่งเน้นด้านวิชาการความรู้ที่ทันสมัย และนำไปปฏิบัติได้จริง

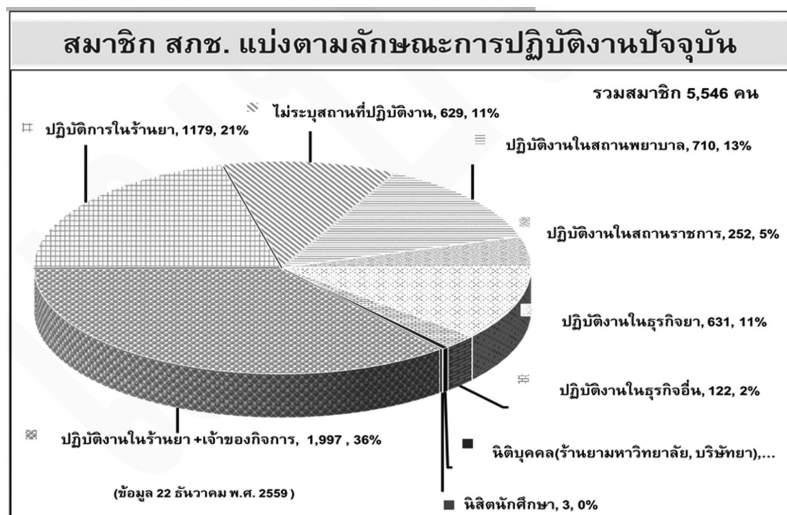
การสรุปจำนวนสมาชิก

สมาชิกทั้งหมด จำนวน 5,546 คน ข้อมูล ณ วันที่ 22 ธันวาคม 2559 สมาชิกสมัครใหม่จำนวน 1,130 คน ในปี 2559 ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็ว ข้อมูลจากรูปที่ 1 สาเหตุจากการประกาศของ พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2558 เรื่อง การศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์ ที่มีผลบังคับตามที่สภาเภสัชกรรมประกาศ จึงมีเภสัชกรสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดียิ่งที่สมาคมเภสัชกรรมชุมชน สามารถเป็นแกนนำด้านวิชาการได้ตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

จากการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกพบว่าสัดส่วนของสมาชิกโดยแบ่งตามลักษณะการปฏิบัติงานปัจจุบัน พบว่าสัดส่วนสมาชิกที่ได้ปฏิบัติงานในร้านยาทั้งเต็มเวลาและล่วงเวลา รวมทั้งหมดจำนวน 3,176 คน คิดเป็นร้อยละ 57 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด โดยแบ่งเป็นเจ้าของกิจการและปฏิบัติงานเองถึง 1,997 คน คิดเป็นร้อยละ 36 นอกจากนี้มีสมาชิกที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลถึงร้อยละ 13 ข้อมูลจากรูปที่ 2 จากข้อมูลดังกล่าวจึงสมาคมฯ จะได้วางแผนการพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาการให้ตรงกับกลุ่มสมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้พบว่าสมาชิกมีการกระจุกตัวหนาแน่นที่ส่วนกลางโดยเฉพาะพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ถึง 3,274 คน คิดเป็นร้อยละ 59 จากรูปที่ 3 ซึ่งอนาคตทางสมาคมฯ ต้องสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกให้กระจายในแต่ละภูมิภาคเพิ่มขึ้น จากสถิติจำนวนสมาชิกที่รายงานแต่ละจังหวัดในรูปที่ 4

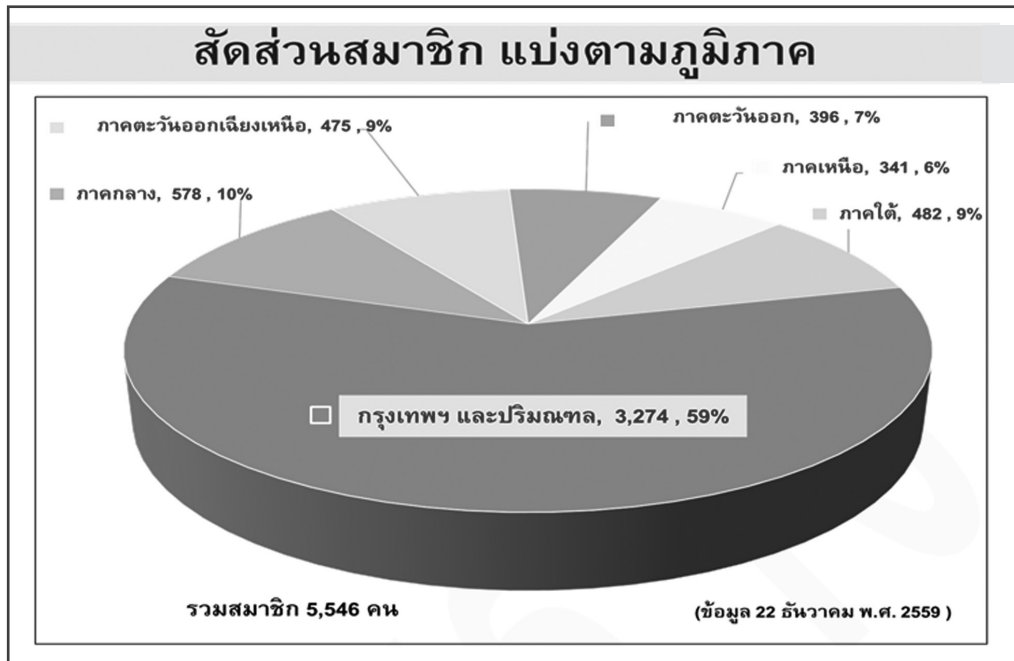

รูปที่ 1 แสดงจำนวนสมาชิกในแต่ละปี ระหว่าง พ.ศ. 2551 -2559

รูปที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนสมาชิก แบ่งตามลักษณะการปฏิบัติงานปัจจุบัน

รูปที่ 3 แสดงสัดส่วนสมาชิกแบ่งตามภูมิภาค

จำนวนสมาชิก รายจังหวัด

จำนวน	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด
2,535	กรุงเทพฯ	42	กาญจนบุรี	20	ร้อยเอ็ด	12	เลย
338	นนทบุรี	40	จันทบุรี	20	พะเยา	12	ชัยนาท
234	สมุทรปราการ	39	สระบุรี	20	ชุมพร	11	ยโสธร
221	ชลบุรี	37	อุบลราชธานี	19	เพชรบูรณ์	11	ระนอง
167	ปทุมธานี	33	นครศรีธรรมราช	18	นครพนม	10	สระแก้ว
108	นครปฐม	32	พิษณุโลก	18	นครสวรรค์	10	หนองคาย
107	สงขลา	31	ประจวบคีรีขันธ์	18	น่าน	10	พิจิตร
103	นครราชสีมา	29	ปราจีนบุรี	18	พังงา	9	กาฬสินธุ์
101	สุราษฎร์ธานี	27	อุดรธานี	18	มหาสารคาม	9	กำแพงเพชร
85	ขอนแก่น	26	พิจิตร	17	แพร่	9	อุดรดิตถ์
85	เชียงใหม่	26	กระบี่	17	ชัยภูมิ	9	อุทัยธานี
66	สมุทรสาคร	25	บุรีรัมย์	16	นครนายก	9	ปัตตานี
64	ระยอง	23	สุรินทร์	15	ศรีสะเกษ	7	สตูล
58	ฉะเชิงเทรา	21	สกลนคร	15	สมุทรสงคราม	6	หนองบัวลำภู
57	ราชบุรี	21	เชียงราย	14	สิงห์บุรี	6	ลำพูน
57	อยุธยา	21	ลำปาง	14	สุโขทัย	5	มุกดาหาร
55	ตรัง	21	นราธิวาส	14	อ่างทอง	3	มิ่งกาฬ
53	สุพรรณบุรี	20	เพชรบุรี	13	ตราด	3	ตาก
51	ภูเก็ต	20	ลพบุรี	13	ยะลา	2	อำนาจเจริญ
						2	แม่ฮ่องสอน

(ข้อมูล 22 ธันวาคม พ.ศ. 2559)

รูปที่ 4 แสดงจำนวนสมาชิกรายจังหวัด

กิจกรรมสัมพันธ์กับสมาชิก

วัตถุประสงค์ เพื่อสื่อสารข้อมูลกับสมาชิกทั่วประเทศ ผ่านหลากหลายช่องทาง

1. วารสารสมาคมเภสัชกรรมชุมชน จัดพิมพ์ จำนวน 6,000 ฉบับ ทุก 2 เดือน จำนวน 6 ฉบับต่อปี
2. ผ่านทาง เว็บไซต์ (www.pharcpa.com), ผ่านระบบโปรแกรม LINE กลุ่ม CPA, ผ่านทาง Facebook (<https://www.facebook.com/pharcpa>)

